

Strategisk planering
Åsa Rydell, 0247-80229
asa.rydell@leksand.se

Beslut om bildande av Femvikens naturreservat i Leksands kommun

Beslut

Kommunfullmäktige i Leksands kommun beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Reservatets slutliga gränser utmärks i fält.

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar kommunen med stöd av 7 kap. 5, 6, och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m. m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se Föreskrifter).

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Kommunfullmäktige fastställer samtidigt skötselplanen, bilaga 2, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken. Naturvårdsförvaltare ska vara Leksands kommun.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Femvikens NR
Kommun	Leksand
Län	Dalarna
NVR id	2063742
Lägesbeskrivning	Reservatet ligger vid Djursjöns norra strand
Huvudsaklig karaktär	Barrblandskog med inslag av myr/kärr
Fastighet	Styrsjöbo 5:24
Förvaltare	Leksands kommun
Areal (ha)	Total areal: 14,5 Landareal 14,5 Produktiv skogsmark 13,2

Syfte med naturreservatet

Syftet med reservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Den gamla naturskogsartade skogen där påverkan från skogsbruk har varit begränsad de senaste 50 åren ska bevaras.

Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald tillgodose behov av områden för friluftslivet genom att stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser samt studier av kulturhistoriska objekt.

Syftet ska uppnås genom att:

- *Områdets skyddsvärda naturmiljöer bevaras och lämnas i huvudsak för fri utveckling genom föreskrifter som förhindrar skogsbruk och annan exploatering.*
- *Ge möjlighet till att skapa, utveckla och förstärka naturvärden genom att på mekanisk väg skapa variation i beståndsstruktur, veteranisering av träd (medvetet skada yngre träd för att skapa strukturer och miljöer som normalt bildas på mycket äldre träd) och skapa död ved.*
- *Allmänheten informeras om reservatet och de kulturhistoriska lämningarna.*
- *Områdets kvaliteter för friluftslivet och besökarnas upplevelse av stillhet och orördhet säkerställs.*

Skäl för beslut

Prioriterade bevarandevärden

- *Biologiska värden*

Skogen utgörs till största delen av äldre barrblandskog med inslag av löv i fuktigare delar. Skogens ålder i kombination av förekomsten av lövträd som exempelvis klibbalar, död gran- och tallved, både stående och liggande träd, skapar viktiga livsmiljöer för sällsynta och rödlistade arter.

- *Friluftsliv*

Skogen är belägen intill Djursjön, en av kommunens större skogsjöar med mycket bebyggelse runt sjön. Genom området leder en av kommunens fåbodstigar. Reservatets strandsträcka är estetiskt tilltalande med många fina naturliga rastplatser som bjuds sjöväga besökare sommar och vinter.

- *Kulturhistoriska värden*

I området finns kulturhistoriskt intressanta lämningar av kolbotten och ruin av kolarkoja.

Reservatsföreskrifter

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Leksands kommun att nedan angivna föreskrifter ska gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som framgår av föreskrifterna under B nedan. Detsamma gäller för uppföljning av bevarandemål och åtgärder.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden. Det är inom naturreservatet förbjudet att:

1. anlägga mark- eller luftledning, uppföra byggnad, mast, anlägga väg eller annan anläggning
2. bedriva täkt, gräva, schakta, anordna upplag, utfylla, tippa, dämna, dika, slänga trädgårdsavfall
3. bedriva skogsbruk eller på annat sätt skada växande och döda träd

4. tillföra kalk, skogsgödsla eller använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
5. framföra motordrivet fordon i terrängen (inklusive skoter) gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag:
 - Transportera ut älg, björn, vildsvin eller hjort med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation
 - För tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende. Insatsen ska omgående anmälas till kommunen
6. uppföra nya permanenta jaktpass, jaktgränser och jaktstigar samt röja för nya sikt- eller skjutgator
7. plantera in växter och djur

B. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas med stöd av 7 kap 6 § i miljöbalken tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatet, uppsättning och underhåll av informationsskyltar samt underhåll av led för friluftslivets behov
2. skötsel och restaurering genom att på mekanisk väg tillskapa död ved, grova och gamla träd, kådimpregnerade träd, luckor och solbelysta lövträd, samt reducering av gran
3. Skötsel genom röjning av träd i de kulturhistoriska lämningarna
4. underhåll av bänkar
5. borttagande av invasiva arter eller för området främmande arter
6. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och naturreservatets syfte

C. Föreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet. Det är inom naturreservatet förbjudet att:

1. skada träd och buskar, inklusive torrträd, torrstubbar och vindfällan
(inkluderar vedinsamling för jaktpass)

2. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur
3. framföra motordrivet fordon i terrängen (inklusive skoter) gäller både barmark och snötäckt mark. Körning i samband med transport av sjuka personer till läkare eller sjukvårdsanstalt eller i andra jämförliga trängande fall är tillåtet
4. cykla annat än på markerad led

Generella undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren eller den som förvaltaren utser, att utföra de insatser som behövs för naturreservatets vård och skötsel, och som framgår av föreskrifterna under B. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för uppföljning av bevarandemål och åtgärder eller vid tillsyn.

Dispens från föreskrifter mm

Om det finns särskilda skäl får kommunen med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter för naturreservatet.

Motiv för bildande av naturreservat

Skyddsform

Områdets värden kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov tillgodoses bäst genom bildande av naturreservat.

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Kommunen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner kommunen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken.

Planeringsbakgrund

Området ligger utanför värdeetrakter men i området finns två nyckelbiotoper och ett naturvärde utpekade, N 462-2011, N 9409-1997, N 9410-1997.

I Leksands kommuns översiktsplan som planeras att antas år 2025 finns ställningstagande om att det i kommunen ska finnas tillgång till och möjlighet att uppleva naturskog. I Leksands kommuns *Natur och friluftsliv, Handlingsplan till program för ett miljömässigt hållbart Leksand* (2025-01-09) finns strategiskt mål 5.1 *Fler områden med höga natur- kulturmiljö- och sociala värden ska skyddas.*

Detta beslut om att bilda Femvikens naturreservat bidrar till att uppfylla det nationella miljömålet *Levande skogar*.

Ärendets handläggning

En stor del av området är utpekad som nyckelbiotop och naturvärde och det gränsar mot ett befintligt biotopskydd. Kommunen var engagerad i att försöka få till ett formellt skydd av det aktuella området innan omarronderingen för västra Leksand inleddes men det lyckades inte. I omarronderingen önskade kommunen att överta detta område och så blev fallet. Målet med markägandet var att skydda området som naturreservat. Inga synpunkter inkom i remissomgången.

Kungörelse

Beslutet delges sakägarna enligt sändlista med delgivningskvitto. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken kungörs genom att det på kommunens anslagstavla tillkännages att protokollet för de beslutade föreskrifterna har justerats.

Beslutande

Beslut i detta ärende har fattats av kommunfullmäktige i Leksands kommun 2025-06-16